

Programma Economie en vrijetijdsbesteding

Inleiding

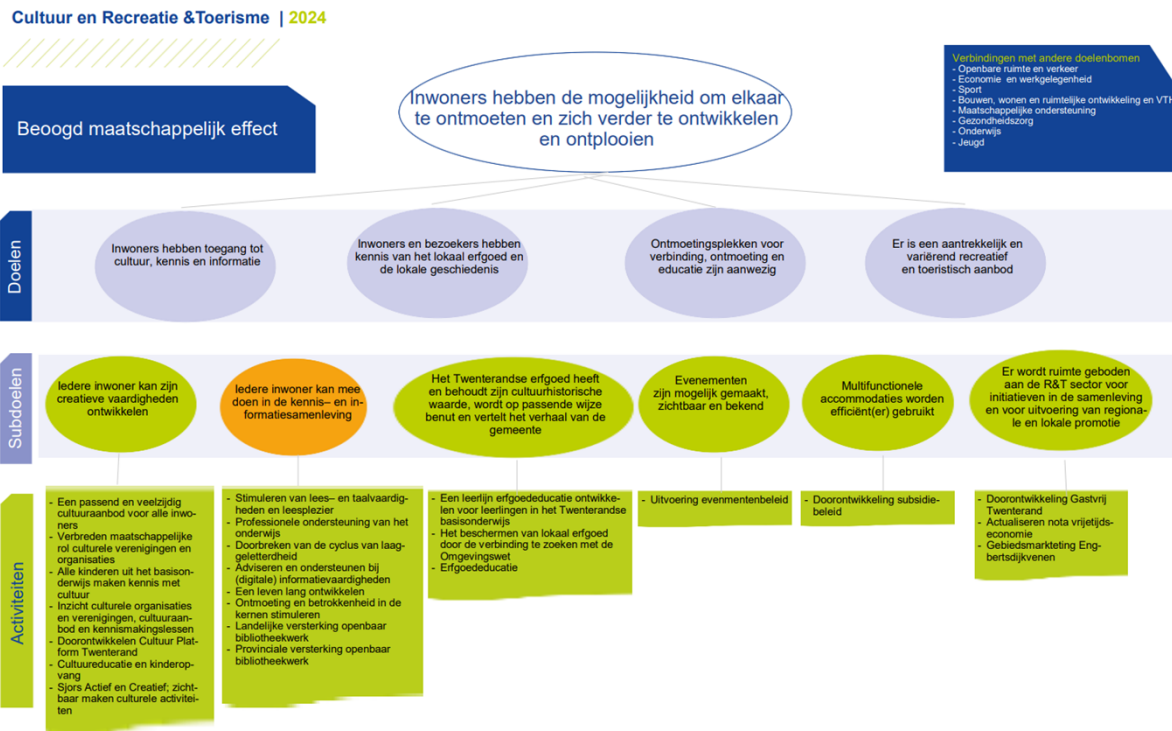
Het programma Economie en vrijetijdsbesteding omvat de beleidsterreinen economie, werkgelegenheid, landelijk gebied, recreatie & toerisme, cultuur, sport en subsidies. Het is een divers programma met verschillende onderdelen die elkaar onderling versterken. Samen streven we naar een gemeente met een bloeiende economie, waar het goed leven is. In deze bestuursrapportage doen we verslag van significante beleidsmatige en financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting, maar we staan ook stil bij een aantal successen die behaald zijn in 2024.

De invoering van de Omgevingswet op 1 januari heeft een aantal gevolgen voor het gemeentelijk beleid. Beleid met een ruimtelijke component moet in het vervolg worden geïntegreerd in een gemeentelijke omgevingsvisie. Op die manier worden de afzonderlijke beleidsnota's nog beter op elkaar afgestemd. Zoals reeds vermeld in de stukken over de economische visie, worden de mogelijkheden bekeken om de beginselen die ten grondslag liggen aan deze economische visie op te nemen in de omgevingsvisie als één van de centrale uitgangspunten. Andere beleidsnota's worden als zogenaamde 'bouwstenen' opgenomen in de omgevingsvisie. Voor het programma Economie en vrijetijdsbesteding heeft dit gevolgen voor de bouwstenen over de detailhandelstructuur en de vrijetijdseconomie. Integratie van deze bouwstenen in de omgevingsvisie vraagt om extra zorgvuldigheid om te voorkomen dat achteraf onnodig herstelwerk moet worden verricht. Om die reden richten we ons voornamelijk op evaluatie van vigerend beleid, analyse van trends en gaan we in gesprek met stakeholders, terwijl tegelijkertijd het traject naar de ontwikkeling van een omgevingsvisie 2.0 verder wordt uitgewerkt. De verwachting is dat dit leidt tot een onderschrijding van het budget voor deze bouwstenen. Mocht dit van toepassing zijn, dan zullen wij u t.z.t. voorstellen het restant over te hevelen naar 2025.

Het spreekt vanzelf dat sporten en bewegen heel belangrijk is, niet alleen voor de fysieke, maar ook voor de mentale gezondheid. Om dit te faciliteren zijn er in de gemeente diverse sportaccommodaties. Dit jaar is een belangrijke stap gezet voor de toekomst van de gemeentelijke sportvoorzieningen. In april heeft de gemeenteraad namelijk het nieuwe sportaccommodatiebeleid vastgesteld. Deze beleidsnota draagt de passende titel 'De kracht van ruimte voor sport en bewegen' en schetst de kaders voor de ontwikkeling van sportaccommodaties in Twenterand in de komende jaren. Het sportaccommodatiebeleid is het resultaat van een goede samenwerking tussen het college, bevlogen ambtenaren en lokale sportverenigingen. De gemeente Twenterand vindt het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen aan sportactiviteiten. De coördinator sport en armoede informeert mensen met een kleine beurs over de mogelijkheden die de gemeente biedt om deel te nemen aan sportieve activiteiten. Daarnaast hebben meer dan 600 basisschoolleerlingen deelgenomen aan kennismakingslessen sport en cultuur in het kader van het project Sjors Sportief - Creatief. Samenwerking met het maatschappelijke middenveld is van groot belang. Zo wordt samen met ondernemersverenigingen, sportclubs en culturele organisaties gewerkt aan een nieuw investeringsfonds voor projecten waar de hele gemeente nóg mooier en bruisender van wordt. Ook wordt het Ondernemershuis Twenterand nieuw leven in geblazen. In 2024 zijn tevens verschillende succesvolle evenementen georganiseerd. Samen met Streek van de boer en Gastvrij Twenterand organiseerde de gemeente de eerste Boerenbeleefdag. Tijdens deze feestelijke dag openden boeren hun (stal)deuren voor nieuwsgierige inwoners en bezoekers. Vele geïnteresseerden trokken eropuit om fruit te plukken, biggetjes te knuffelen en heerlijke lokale producten te proeven. Culturele organisaties zijn uitgenodigd voor een informatieavond om mee te denken over het cultuurakkoord. Tijdens de Week van de gezonde Twenterander zijn er door de gehele gemeente activiteiten georganiseerd binnen de thema's sport, gezondheid en bewegen. Het gevarieerde programma gericht op jong en oud, valide en minder-valide, met activiteiten in elke kern, resulteerde in veel lachende gezichten en enthousiasme. Tot slot willen we benadrukken dat deze opsomming van evenementen verre van volledig is. Als gemeente zijn we enorm trots op alle evenementen waarbij het initiatief volledig bij de samenleving ligt, zoals het wervelende muziekfestival Randrock, het indrukwekkende Historische schouwspel in Den Ham, de sportieve Halve van Vroomshoop en de spectaculaire mudrun Tot de nek in de drek.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Beoogd maatschappelijk effect

De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Inwoners hebben toegang tot cultuur, kennis en informatie

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: Inwoners en bezoekers hebben kennis van het lokaal erfgoed en de lokale geschiedenis

Doel: Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Doel: Er is een aantrekkelijk en variërend recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen. Gastvrij Twenterand werkt voor en met de recreatieve ondernemers in Twenterand. Marketing Oost verzorgt de promotie van Twente.

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt(er) gebruikt

Activiteiten

- Doorontwikkeling subsidiebeleid

Omschrijving

Op 26 september 2023 heeft de gemeenteraad de Nota Uitgangspunten subsidiebeleid gemeente Twenterand vastgesteld. De volgende stap is het vaststellen van de nieuwe Algemene subsidieverordening Twenterand (hierna ASV). De ASV is behandeld in de raadsvergaderingen van 23 april en 28 mei jl. Tijdens de raadsvergadering van 23 april jl. zijn er door de fracties van het GBT en PvdA-GroenLinks verschillende wijzigingen voorgesteld en deze wijzigingen zijn in de raadsvergadering op 28 mei jl. aangenomen. De wijzigingen zijn doorgevoerd in de nieuwe ASV. Het

college van burgemeester en wethouders vindt het belangrijk dat er een zorgvuldige procedure wordt doorlopen. Daarom wordt de aangepaste ASV opnieuw voor inspraak ter inzage gelegd, zodat alle subsidieontvangers de gelegenheid krijgen hun zienswijze kenbaar te maken.

In de periode van 18 juli 2024 tot en met 28 augustus 2024 wordt de concept ASV opnieuw ter inzage gelegd. Na deze inspraakperiode worden de ingediende zienswijzen verwerkt. Het is de bedoeling om de nieuwe ASV tijdens de raadsvergadering van 12 november 2024 te behandelen. De nieuwe ASV kan dan op 1 december 2024 in werking treden en heeft betrekking op de subsidieperiode vanaf 1 januari 2027. Als de nieuwe ASV van kracht is, start de voorbereiding van de nieuwe subsidieregelingen. Over deze nieuwe subsidieregelingen worden participatiebijeenkomsten gehouden met subsidieontvangers. Deze bijeenkomsten vinden naar verwachting plaats in februari en maart 2025. De input die wordt opgehaald tijdens de participatiebijeenkomsten wordt verwerkt in de nieuwe subsidieregelingen. Voor deze nieuwe subsidieregelingen wordt ook een inspraakprocedure opgestart. Uiterlijk 1 augustus 2025 zullen de nieuwe subsidieregelingen in werking treden. Pas daarna worden de bestaande subsidiërelaties beëindigd. De bestaande subsidiërelaties worden minimaal een jaar van tevoren beëindigd. Omdat wij pas na augustus 2025 aan de slag gaan met deze procedure, geldt het nieuwe subsidiebeleid niet vanaf 1 januari 2026, maar vanaf 1 januari 2027.

Subdoel: Er wordt ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Activiteiten

- **Actualiseren Nota Vrijtijdseconomie**

Omschrijving

We bevinden ons nu in de analysefase van dit project, waarbij we ook in gesprek blijven met de verschillende stakeholders. Het is belangrijk om te benadrukken dat al het nieuwe beleid dat we ontwikkelen, geïntegreerd moet worden in de Omgevingsvisie als een bouwsteen. We zijn daarom intern bezig met het afstemmen van de aanpak van dit proces. Deze stap is cruciaal om ervoor te zorgen dat de bouwsteen vrijetijdseconomie naadloos aansluit bij de bredere beleidsdoelstellingen en ruimtelijke plannen van onze gemeente. We lopen enige vertraging op in dit proces. Oorspronkelijk wilden we de resultaten eind 2024 aan de raad presenteren, maar door de complexiteit en de samenhang met de Omgevingsvisie, en om meerwerk achteraf te voorkomen, zal dit proces meer tijd in beslag nemen. We gaan ervan uit de resultaten uit de analysefase in het tweede kwartaal van 2025 aan de raad te kunnen presenteren. Wanneer de daadwerkelijke bouwsteen vrijetijdseconomie gereed zal zijn, hangt af van de aanpak van de Omgevingsvisie.

- **Gebiedsmarketing Engbertsdijksvenen**

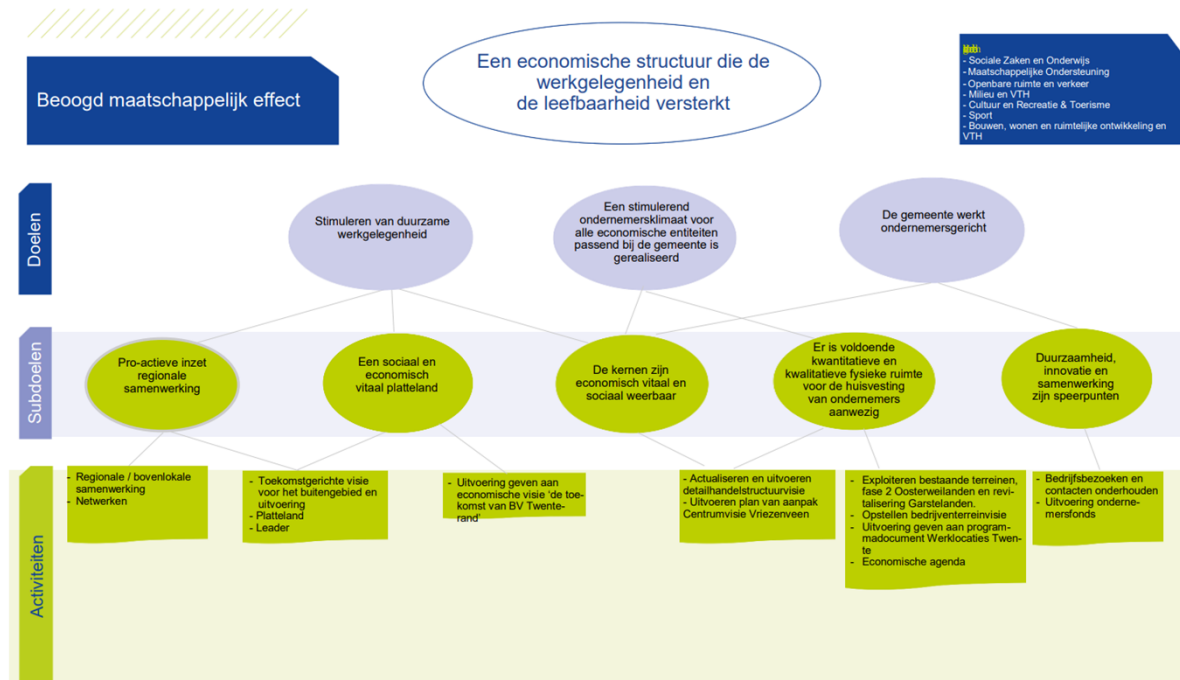
Omschrijving

Vorig jaar is door de raad een motie aangenomen waarin een aanzienlijk budget is gereserveerd voor investeringen in toerisme en bereikbaarheid in en rondom de Engbertsdijksvenen. In 2024 is prioriteit gegeven aan de ruimtelijke investeringen. Voordat we tot uitvoering van openbare werken kunnen overgaan en er dus daadwerkelijk geld besteed kan worden zijn we afhankelijk van een ander bevoegd gezag: de provincie Overijssel. Door prioritering van werkzaamheden op ruimtelijke investeringen is er pas later een start gemaakt met promotie van de Engbertsdijksvenen, waardoor we dit niet volledig gaan invullen dit jaar. We zijn in overleg met betrokken partijen om te kijken wat er dit jaar gerealiseerd kan worden uit het marketingplan Engbertsdijksvenen.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2024

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die ondernemerschap, werkgelegenheid, bestaanszekerheid en daarmee de leefbaarheid versterkt.

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociaal domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie en onderwijs.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven, zowel in de kernen, op de bedrijventerreinen, als in het buitengebied. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Subdoel: Een sociaal en economisch platteland

Activiteiten

• Platteland

Omschrijving

Extra RO-capaciteit voor afhandelen erftransitieplannen

Vorig jaar zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld. Een viertal boeren uit de gemeente hebben tot nu toe te horen gekregen dat zij hiervan gebruik kunnen maken. Deze boeren denken na over de toekomst/transitie van hun erf. Zij zijn/willen met de gemeente in gesprek

over wat mogelijk na beëindiging van hun melkveehouderij en dienen vervolgens een conceptverzoek voor een omgevingsvergunning in. Deze verzoeken vragen in veel gevallen om het bieden van maatwerk om tot toestemmingsverlening te komen.

Om deze boeren (maar ook andere boeren met erftransitieplannen) goed van dienst te kunnen zijn is het met name noodzakelijk dat er een ervaren RO-adviseur wordt geworven. Deze kan worden betaald vanuit een bijdrage vanuit het Rijk voor het afhandelen van Lbv(-plus) casussen. De bijdrage voor is € 7.000 per locatie per verleende positieve beschikking en € 20.000 per locatie per geregistreerde ondertekende overeenkomst tot beëindiging van de veehouderijlocatie. Gemeenten kunnen deze middelen beleids- en bestedingsvrij inzetten.

Gevraagd wordt om de inzet van 1 fte senior juridisch adviseur RO, 36 uur per week, voor een periode van 1,5 jaar van 1 november 2024 tot 1 mei 2026 op basis van inhuur/ detachering voor het het begeleiden en verkennen van initiatieven en de verdere afhandeling. Naast dat deze senior de werkzaamheden zelf gaat uitvoeren zal hij ook de kennis en ervaring overdragen aan het huidige team juridisch adviseurs RO.

Kosten: 36 uur per week voor een periode van 78 weken x € 100,- = € 280.800

2024: € 31.200

2025: € 187.200

2026: € 62.400

Dekking: De verwachting is dat binnen nu en 2 jaar circa 10 Lbv(-plus)trajecten worden uitgevoerd. Per afgerond traject ontvangt de gemeente een bijdrage van €27.000 via het gemeentefonds. De kost gaat voor de bate uit, in 2024 wordt geen bijdrage van het rijk verwacht Voor deze berap wordt € 31.200 als kosten opgevoerd. In de begroting 2025 en 2026 is rekening gehouden met de bijdrage vanuit het rijk en is deze dus budgettair neutraal verwerkt.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Activiteiten

- **Actualiseren en uitvoeren detailhandelstructuurvisie**

Omschrijving

We bevinden ons nu in de analysefase van dit project. Voor deze analyse werken we samen met een extern adviesbureau, dat ons ondersteunt bij het in kaart brengen van de huidige en toekomstige behoeften en uitdagingen in de detailhandelssector.

Het is belangrijk om te benadrukken dat al het nieuwe beleid dat we ontwikkelen, geïntegreerd moet worden in de Omgevingsvisie als een bouwsteen. We zijn daarom intern bezig met het afstemmen van de aanpak van dit proces. Deze stap is cruciaal om ervoor te zorgen dat de detailhandelbouwsteen naadloos aansluit bij de bredere beleidsdoelstellingen en ruimtelijke plannen van onze gemeente.

We lopen enige vertraging op in dit proces. Oorspronkelijk wilden we de resultaten eind 2024 aan de raad presenteren, maar door de complexiteit en de samenhang met de Omgevingsvisie, en om meerwerk achteraf te voorkomen, zal dit proces meer tijd in beslag nemen. Hoewel we verwachten dat de analyse dit jaar voltooid zal zijn, kunnen we op basis hiervan al ambities formuleren en mogelijk beleid ontwikkelen. Deze ambities en beleidsvoorstellen zullen richting geven aan de verdere ontwikkeling van de detailhandelbouwsteen. De analyse kan begin volgend jaar aan de raad worden gepresenteerd. Wanneer de daadwerkelijke detailhandelbouwsteen gereed zal zijn, hangt af van de aanpak van de Omgevingsvisie.

Verklaring verschillen programma Economie en vrijetijdsbesteding

Verklaring verschillen programma Economie en vrijetijdsbesteding

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Lasten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	0
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	0
Doelenboom Sport	N 164.000
	<u>N 164.000</u>

Baten

Doelenboom Cultuur en Recreatie en Toerisme	0
Doelenboom Economie en werkgelegenheid	0
Doelenboom Sport	0
	<u>0</u>

Totaal programma Economie en vrije tijdsbesteding N 164.000

Toelichting bedragen programma Economie en vrije tijdsbesteding

Sport (lasten)

Voor sporthal de Stamper waren geen schoonmaakkosten geraamd, dit werd in het verleden door het zwembadpersoneel gedaan. Sinds de komst van het nieuwe zwembad is dit niet meer haalbaar en is ervoor gekozen om de sporthal schoon te laten maken door een schoonmaakbedrijf (NOVON). Dit is een structureel nadeel. N 45.000

In 2023 is besloten dat het voordeel door lagere kapitaallasten (doordat in 60 jaar wordt afgeschreven conform fin.verordening) beschikbaar blijft voor exploitatiekosten van het product zwembad. In 2024 is echter de werkelijke kapitaallast conform staat C begroot en dit besluit is dus nog niet verwerkt in 2024. Dit levert een nadeel op van € 119.000. In de begroting 2025 en verder kan dit opgevangen worden binnen de totale geraamde kapitaallasten.

N 164.000